

IISALMEN SANOMAT

YLÄSAVOLAISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

VUODESTA 1925

PÄÄTOIMITTAJA

Kari Angeria
017 8351 312
kari.angeria@
iisalmensanomat.fi

Pääkirjoitus

Kenelle julkiset tilat kuuluvat?

Graffitien ja katutaiteen tekijät kysyvät, kenelle julkiset tilat kuuluvat. Onko yksilöllä oikeus ottaa haltuunsa julkisia kaupunkitiloja esimerkiksi visuaalisten tuotosten kautta vai onko siihen monopoli vain hallinnollisilla ja kaupallisilla tahoilla? Graffitit ovat laittomia julkisen tilan pintaan raapustettuja, piirrettyjä tai maalattuja kirjoituksia tai kuvia. Viime vuosina graffiteja ja katutaide teoksia on tehty yhä enemmän myös luvallisesti ja ohjastusti. Luvalliset graffitit koristavat nyt esimerkiksi Iisalmen Sanomien takapihan betoniseinää. Graffiti on tekijänsä jättämä merkki olemassaolostaan. Osa pitää tägejä ja graffiteja töhrimisenä ja ilkivaltana, osa ilmaisunvapauden ilmentymänä ja nuorisotaiteena. Välttävää näkökulma on ollut sallia graffitit paikoille, jossa ne eivät heikennä maiseman laatua eivätkä loukkaa kiinteistönomistajien

oikeuksia. Nykymuotoisten graffitien alkumuoto 1960-luvulla olivat seiniin ja metrovaunuihin ilmestyneet nimimerkit, joissa alettiin leikittää typografioilla. Suuressa maailmassa graffitit ovat usein teki-jöilleen ainoa väylä ilmaista luovuuttaan ja kaunistaa ympäristöään. Iisalmeen viime kesänä muraalin tehneet taiteilijat tekivät aikoinaan laittomia tägejä ja graffiteja ja juoksivat karkuun viranomaisia. Nyt heidän taiteensa on laillista ja hyväksyttyä. Virallisella taidekentällä on ollut ongelmia päästä sisälle graffitien maailmaan – ehkä sikin, että ne pohjautuvat typografiaan, eivät kuvaan. Graffiteja on jo tuotu museoihin, mutta erityisesti niitä on ”museoitu” nettiin, jossa niillä on maailmanlaajuinen yleisö.

Pirjo Nenola
pirjo.nenola@iisalmensanomat.fi

Hallitus vaihtui ja roolit muuttuivat

Hallituksen vaihtumisen myötä niin hallituspuolueiden kuin oppositioon siirtyneiden entisten hallituspuolueiden rooli muuttui. Ohjelmasta käydyssä keskustelussa opposition edustajat eivät näyttäneet löytävän siitä juurikaan mitään hyvää – ei myöskään lehtikirjoiteluissa. Minä olen pitänyt ohjelmaa toivona antavana ja parempaan tulevaisuuteen luotaavana.

Viiden puolueen valmistelemia ”ilmiöpohjainen” hallitusohjelma sai juuri eduskunnan enemmistön tuen. Ohjelma on toiveita herättävä. Se sisältää monia myönteisiä linjauksia. Esimerkinomaisesti voidaan mainita muutamia kuten pienimpien eläkkeiden korottaminen, etuuskien indeksikorotusten palauttaminen, kikysoptomuksen mukaisten leikkauksen poistaminen, subjektiivisen lasten päivähoito-oikeuden palauttaminen ja

henkilömäärän lisäys niin vanhusten hoitoon kuin lasten päivähoitoonkin. Nämä kaikki ovat toimenpiteitä, joilla helpotetaan kaikista heikoimmista ja haavoittuvimmassa asemassa olevien olosuhteita. Edellisen hallituksen toteuttama linja oli juuri päinvastainen.

Maksuton oppimateriaali turvaa nykyistä paremmin yhdenmukaiset mahdollisuudet toisen asteen opiskelijoille perheen tulo- ja varallisuusasemasta riippumatta. Myös oppivelvollisuuden ikärajan nostaminen ja opettajien lisääminen ammatilliseen koulutukseen vähentää koulupudokkaiden määrää ja parantaa myös nuorten työllistymismahdollisuuksia. Leikkausten sijasta siirrytään nyt panostamaan koulutukseen ja tulevaisuuteen.

Kansalaisten kannalta kaikkein keskeisimmät palvelut, niin lasten var-

Vapaa sana

Iivo
Polvi

”**Nämä kaikki ovat toimenpiteitä, joilla helpotetaan kaikista heikoimmista ja haavoittuvimmassa asemassa olevien olosuhteita.**

haiskasvatus, perus- ja toisen asteen opetus, vanhusten hoito kuin sosiaali- ja terveyspalvelut kokonaisuudessaan ovat kuntien vastuulla. Mainittujen palvelujen laajentaminen hallitusohjelmassa suunnitellulla tavalla aiheuttaa väistämättä myös kuntien kustannusten kasvua. Kun jo viime vuodelta kuntien tilinpäätökset noin 2/3:ssa olivat alijäämisiä eikä tilanne kuluvaan vuodenaikana näytä paranevan, vaan monissa kunnissa alijäämät päinvastoin kasvavat, monet kunnat eivät selviydy vastuistaan.

Tänä vuonna kuntien veroprosentit vaihtelevat 16,50 prosentin ja 22,50 prosentin välillä. Ja melko yleisesti asukasta kohti lasketut suurimmat ylijäämät löytyvät kunnista, joissa veroprosentit ovat alhaisimmasta päästä ja suurimmat alijäämät kunnista, joissa veroprosentit ovat korkeimmat. Vaikka

kunnan veroprosentin määrittely kuuluu kunnallisen itsehallinnon piiriin, on minusta perusteltua valtionosuusjärjestelmää uudistettaessa selvittää, mahdollistaako perustuslain säännös kansalaisten yhdenvertaisuudesta periä saman suuruisesta tulosta jossakin kunnassa kunnallisvero ransaan kolmanneksen enemmän kuin toisessa.

Päättyneen hallituskauden aikana kuntatalous on heikentynyt oleellisesti. Sen vuoksi on myönteisenä todettava nyt hyväksyttyn hallitusohjelmaan sisältyvä lupaus rahoittaa kuntien velvoitteiden lisäyksistä aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti valtion tuella. Se on paljon luvattu. Toivottavasti myönteinen työllisyyskehitys sen mahdollistaa!

● Kirjoittaja on Iisalmen kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja (vas.).
ivo.polvi@gmail.com